

Şiir Bilgisi — Deneme

KPSS AI Coach · 07.09.2026 · 7 soru

1. Şiirin satırlarından her birini adlandıran, nazım metnindeki temel birimi gösteren ve “mısra” sözcüğüyle eş anlamlı kullanılan terim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dize
- B) Beyit
- C) Bent
- D) Kıta
- E) Nazım birimi

Bir şiirde konuşan ses, her zaman eserin dışındaki gerçek kişiyle özdeş değildir. Şair, duygu ve düşüncelerini bir kişi ya da varlığın ağzından aktarabilir. Böylece metindeki anlatım, şairin sesinden ayrılarak bağımsız bir söyleyiş kazanır.

2. Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Şiirde konuşan kişiye söyleyici denir.
- B) Şiirde konuşan kişi her zaman şairin kendisidir.
- C) Şiirde konuşan kişi yalnızca tarihî bir kişilik olabilir.
- D) Şiirde konuşan kişi yalnızca canlı bir varlık olabilir.
- E) Şiirde konuşan kişi bulunması için şiirin ölçülü olması gerekir.

Şiir, yalnızca bilgi aktaran bir anlatım değildir. Ritim, ses uyumu ve çağrışım değeri taşıyan sözler, bu anlatımın kuruluşunda birlikte görev alır. Bu nedenle şiirsel anlatım, düzyazıdaki açıklama düzeninden farklı bir bütünlük oluşturur.

3. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Şiir, zengin sembollerle, ritimli sözlerle ve seslerin uyumlu kullanımıyla ortaya çıkar.
- B) Şiir, yalnızca zengin sembollerin kullanılmasıyla ortaya çıkar.
- C) Şiir, yalnızca seslerin uyumlu kullanılmasına dayanır.
- D) Şiir, yalnızca ölçü ve durak bakımından denk sözlerden oluşur.
- E) Şiir, düzyazıdaki açıklama düzeninin aynısını sürdürür.

Bir nazım metni okunurken gözle ayrılan her satır, metnin kuruluşunda temel bir yer tutar. Satırların bir araya gelmesiyle daha geniş nazım birimleri oluşabilir. Bu nedenle en küçük satır düzeyindeki birim ile onu aşan kümeleri birbirinden ayırmak gerekir.

4. Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Şiirin satırlarından her biri dizedir.
- B) Şiirin satırlarından her biri beyittir.
- C) Şiirin satırlarından her biri benttir.
- D) Şiirin satırlarından her biri kıtadır.
- E) Şiirin satırlarından her biri nazım türüdür.

Şiir Bilgisi çalışmalarında şiir, satır düzeni bakımından incelenirken her satır ayrı bir yapı birimi olarak ele alınır.

5. Buna göre şiirin satır düzeniyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Şiirin satırlarından her biri dizedir.
- B) Şiirin satırlarından her biri benttir.
- C) Şiirin satırlarından her biri beyittir.
- D) Şiirin satırlarından her biri nazımdır.
- E) Şiirin satırlarından her biri ölçüdür.

Edip Ahmet Yükneki'nin kaleme aldığı Atabetü'l-Hakayık okunurken metnin satır yapısı da şiir bilgisi bakımından değerlendirilir.

6. Buna göre, bu metindeki satırların şiir bilgisi bakımından adlandırılmasıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Metindeki her satır, şiirin ayrı bir dizesi olarak değerlendirilir.
- B) Metindeki her satır, şiirin iki dizesinden oluşan beyti olarak değerlendirilir.
- C) Metindeki her satır, şiirin uyak düzenini gösteren ölçü olarak değerlendirilir.
- D) Metindeki her satır, şairin kullandığı takma ad olarak değerlendirilir.
- E) Metindeki her satır, şiirde konuşan kişiyi belirleyen söyleyici olarak değerlendirilir.

Bir şiir incelemesinde “Şiirin satırlarından her biri” ayrı bir unsur olarak gösterilmiştir. İncelemeyi yapan kişi, bu unsurların her biri için aynı terimi kullanmıştır.

7. Buna göre incelemede kullanılan terim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dize
- B) Beyit
- C) Bent
- D) Kıta
- E) Nazım birimi

Cevap Anahtarı

1. A

2. A

3. A

4. A

5. A

6. A

7. A

Çözümler

1. Şiirin satırlarından her biri dize olarak adlandırılır. Beyit, bent ve kıta farklı nazım birimlerini; nazım birimi ise daha genel bir kavramı karşılar.
2. Parça, şairin sesini bir kişi veya varlığa emanet edebileceğini vurgulamaktadır. Bu nedenle şiirde konuşan kişi ya da varlık söyleyici olarak adlandırılır; diğer yargılar parçadaki ayrımı daraltmaktadır.
3. Parça, şiirsel anlatımda sembol, ritim ve ses uyumunun birlikte bulunduğunu belirtmektedir. B, C ve D bu unsurlardan yalnız birini öne çıkarırken E, parçanın düzyazıdan farklılık vurgusunu tersine çevirir.
4. Parçada satır düzeyindeki en küçük birim ile daha geniş kümeler ayrılmıştır. Bu ayrım, şiirin satırlarından her birinin dize olduğunu gösterir; beyit, bent ve kıta satırların oluşturduğu daha geniş yapılardır.
5. Şiirin her bir satırı dize olarak adlandırılır. Bent ve beyit, birden fazla dizeyle oluşan nazım birimleridir; nazım genel biçimi, ölçü ise ritim düzenini ifade eder.
6. Şiirin satırlarından her biri dize olarak adlandırılır. Beyit iki satırlık bir birimdir; ölçü, takma ad ve söyleyici ise satırın doğrudan karşılığı değildir.
7. Verilen bağlamda ayrı ayrı gösterilen unsurlar şiirin satırlarıdır ve bu satırların her biri dize olarak adlandırılır. Beyit, bent, kıta ve nazım birimi aynı tanımları karşılamaz; özellikle bunlar tek satırı değil, daha geniş şiirsel yapıları belirtir.